

HATAY

Hatay, gerçekleştirilen arkeolojik araştırmalar ışığında tarihi oldukça geçmişlere (ilk çağlara) uzanan yerleşim merkezlerinden biridir. Paleolitik ağ'a kadar uzanan tarihi, kentin iklim koşulları ve toprak verimliliği açısından oldukça iyi koşullar sunduğunun bir göstergesidir. Gerçekten de Hatay tarih boyunca pek çok uygarlığın sahip olmak istediği bir Şehir olmuştur.

Hatay yöresini çekici kılan ve tarihin her döneminde glere açık olmasını sağlayan bir başka özellik de, Anadolu'yu Çukurova yolu ile Suriye ve Filistin'e bağlayan yolların kavşak noktasında bulunmasıdır. Ayrıca, Mezopotamya'dan Akdeniz'e çıkmak için kullanılabilir en uygun limanlar yine Hatay yöresinde bulunmaktadır. Bir tarafta yolları buluşturan koca bir Şehir, diğer tarafta bu Şehrin kapılarını dünyaya aan, Őehirleri denizlerle buluşturan stratejik limanlar...

Hatay'ı bir dünya Őehrine dönüştüren özellikler tabi ki sadece bunlarla sınırlı değil.

Hatay'da bilinen ilk uygarlık adımları, Tell Tainat ve Tell Atana'da yapılan kazı alanlarında ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca Geç Hitit Prenslikleri birleşerek Hattena Krallığı'nı kurmuş olduklarına dair belge ve tarihi eserler bugünkü Kırıkhan yakınlarındaki Çatalhöyük'te bulunmuştur. Hatay adı da Atatürk tarafından verilmiştir.

Antakya'nın ismini İ.Ö. 300 yılında I. Nikator'un babası Antiochus'un isminden aldığı bilinmektedir. Bu dönemde su kanalları yapılarak Defne (Harbiye)'den Őehre su getirilmiştir. M.Ö. 195'te başlayan olimpiyatlarla da "Olimpiyatlar Şehri" olarak nlenmiştir.

M.S. 29-40 yılları arasında Hz. İsa'nı havarilerinden St. Pierre Antakya'ya gelerek dini yaymaya çalışmış ve Hz İsa'ya inananlara buradan Hristiyan adı verilmiştir. Daha sonra da Şehir Hristiyan dininin önemli merkezlerinden olmuştur.

1516'da Yavuz Sultan Selim bu toprakları fethetmiş ve Osmanlı İmparatorluğu dönemi başlamıştır.

Bu hakimiyet 1918 yılına kadar devam etmiştir. I. Dünya Savaşı sırasında Fransız birlikleri Hatay'ın yönetimini ele geçirmiştir. Böylece Hatay, Fransa'nın himayesindeki Suriye'ye katılmıştır.

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra, Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık tanınması için yapılan çalışmalar zerine Türk Hkmeti'nin müdahalesi ile 1938 yılında Bağımsız Hatay Devleti kurulmuştur. 10 ay 21 gün süren Hatay Devleti, Hatay Meclisi kararı ile 29 Haziran 1939 yılında Türkiye Cumhuriyeti topraklarına katılmıştır.

Hatay, 23 Temmuz 1939'da tamamen "Hatay" adıyla bir vilayet olarak Türkiye'ye katılmıştır.

Dünyanın ilk ışıklandırılan caddesi 'Bugünkü Kurtuluş Caddesi) ile tarihte ilk kez "Hristiyan" kelimesinin kullanılması, Roma döneminde dünyanın 3. büyük eyaleti olması, Anadolu'nun ilk camisini bağrında barındırmasıyla Hatay; çok önemli bir yere sahiptir.

Medeniyetlerin efsaneleşen hoşgörüsü

ile ve belki de en önemlisi, yüzyıllardır barış ve kardeşlik içerisinde yaşayan insanların birlikteliği ile Hatay; tarihini bugün hala yaşıyor ve yaşatıyor.

Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi

Payas ilçesi sınırları içerisinde bulunan Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi, Osmanlı'da eserleriyle ön plana çıkan Mimar Sinan tarafından yapılan eşsiz yapılardan biridir. Kervansaray, pazar, hamam, cami ve medreseden oluşan Külliyenin tamamı 1574 yılında yapılmıştır. Külliyenin arşı bölümü 2014 yılında Payas Belediyesi tarafından restore edilerek sosyal amaçlı turistik bir yer haline getirilmiştir. Külliyenin çok yakınında yer alan Payas Kalesi ve Cin Kulesi de görülmeye değerdir.

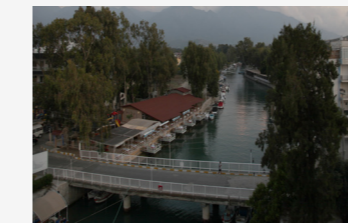
Uzun arşı

Antakya'nın merkezinde yıllardır pek çok bölümden oluşan tarihi bir arşıdır. İçerisinde tarihi hanlar, hamamlar, camiler, tarihi ağaçlar ve yapılar barındırır. arşı birkaç bölümden oluşmaktadır ve birden fazla girişi mevcuttur. Birbiriyle bağlantılı Antakya sokaklarından geçerek çarşıdaki tüm bölümlere ulaşılabilir. Yüzyıllardır, bu kentte yaşayan insanlara hizmet vermiş olan Uzun arşı, bugün de her türlü ihtiyaın karşılandığı, "Antakya Mutfağı"nın malzemelerinin satıldığı kentin işlek noktalarından biridir.

İskenderun

İskenderun, M.Ö. 333 yılında Büyük İskender tarafından kurulmuştur. İlk adı "Alexandretta" olan Şehir, M.S. 638 yılında Arapların fethiyle beraber "İskenderun" olarak anılmaya başlanmıştır. Akdeniz'in doğu ucunda ve aynı adla anılan körfezin doğu kıyısında bulunan İskenderun yaylaları, turistik, tarihi, kültürel, doğal gzelliikleri yanında ekonomik değerleriyle de ilgi çeken bir yerdir.

Son dönemlerde turizm potansiyeli ile de ticari hacmi genişleyen ile, kültür turizmi ile anılmakta, yerli ve yabancı turisti ağırlamaktadır.

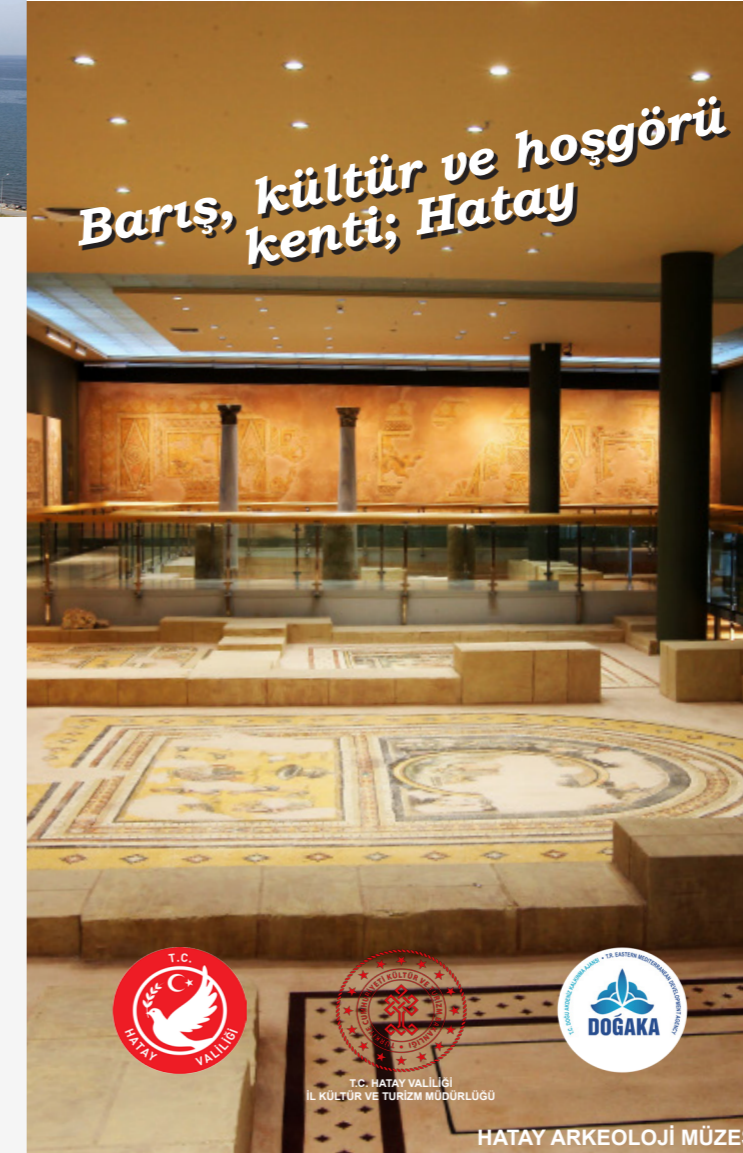
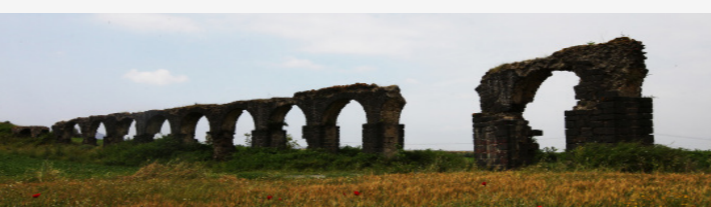
Arsuz

Hatay'ın, deniz turizmi ve tarihi mekan özellikleriyle ön plana çıkan ilçesidir. Amanos Dağlarıyla Akdeniz arasında kalan Arsuz, 2014 yılında ile

statüsü kazanmıştır. Arsuz daha çok denizi için tercih edilen tatil ve turizm merkezidir. evresindeki restoran ve eğlence merkezleri dışında trekking, yamaç paraşütü, dalış, av turizmi ve yayla turizmi için de ideal bir tatil bölgesidir.

İssos (Epiphaneia) Harabeleri

Tarihte bir prens Şehri olarak bilinen ve Dörtyol ilçesi ile Erzin arasında, İskenderun Adana karayolunun batısında bulunan İssos Őehrinden kalan harabelerdir. Pers kralı III. Darius ve Makendonya kralı Büyük İskender'in M.Ö. 333 tarihinde savaştığı bu bölge, Helenistik dönemde kurulmuş ve Roma döneminde varlığını sürdürmüştür. řu an bölgede antik Şehir kalıntıları, su depoları ve kemerler bulunmaktadır.

Barış, kültür ve hoşgörü kenti; Hatay

T.C. HATAY VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
+90 (326) 214 92 17
+90 (326) 213 33 86
iktm31@ktb.gov.tr
Cumhuriyet Mah. Őehit Mustafa Sevgi Cad.
No:8/A 31100
Antakya / HATAY

Bu broşür Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) tarafından bastırılmıştır.

Tarihte İlklerin Yaşandığı Şehir

HATAY

T.C. HATAY VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM
MÜDÜRLÜĞÜ

SAKLI ŞEHİR ANTAKYA

St. Pierre Kilisesi

Antakya - Reyhanlı karayolu üzerinde Habib-i Neccar Dağı'nın uzantısı olan Hac Dağı'nın eteğinde, kayalara oyulmuş doğal bir mağaradır.

Hz. İsa'nın ölümünden sonra ilk rahip sayılan havari St. Pierre (Aziz Petrus), M.S. 29-40 yılları arasında Antakya'ya gelmiş ve ilk dini toplantısını bugün St. Pierre Kilisesi olarak bilinen mağarada yapmıştır. Hz İsa'ya inananlara "Hristiyan" adı ilk kez burada verilmiştir. Kilise, Hristiyanların Hac yeri ve ilk ibadethanelerinden biridir. Kilisenin yakınlarında mitolojide "Cehennem Kayıkçısı" olarak adlandırılan Haron'un kaya kabartması mevcuttur.

Habib-i Neccar Camii

Camii Antakya'nın 638 yılında Müslüman Arapların eline geçtiği dönemde inşaa edilmiştir. Anadolu'da inşaa edilen ilk cami olduğu kabul edilmektedir. Kurtuluş Caddesi'nde bulunan camii Hz. İsa'nın havarilerine ilk inanan ve bu uğurda canını veren bir Antakyalının adını taşımaktadır. Caminin kuzeydoğu köşesinde yerin 4 metre altında Habib-i Neccar türbesi bulunmaktadır. Etrafı medrese odaları ile çevrilidir. Cami avlusunda bulunan şadırvan 19. yy. eseridir.

Defne Harbiye (Daphne)

Hatay'ın çağlayanlar bölgesi olan Harbiye, Hatay ilinin Defne ilçesine bağlı bir mahalledir. Antakya'ya 10 km. uzaklıktadır. Vadinin güneyinden çıkan kaynaklar şelaleler oluşturduktan sonra Asi Nehri'ne kavuşur. Helenistik ve Roma dönemlerinde çağlayanlarıyla tanınan ve dünyaca ünlü bir dinlenme yeri olan Defne, zengin halk kesimi tarafından yapılan çok sayıda köşkleri, tapınakları ve eğlence yerleriyle ünlüydü. Günümüzde mezeleri, yontu taş hediyelik eşyaları, koza yetiştiriciliği ve koza ipeği üretimi ile ünlüdür.

Antakya Katolik Kilisesi

Antakya şehir merkezinde, Kurtuluş Caddesi'nde bulunan kilise, ufak bir manastır konumundadır. 19. yüzyılda, Osmanlı padişahından alınan özel bir izinle, eski bir Antakya evini kiliseye dönüştürülmesi ile ibadete açılmıştır. 600 yıllık bir geçmişe sahip olan Katolik Kilisesi, Antakya'da inanç çerçevesi de denilen, cami, havra ve kilisenin yer aldığı hoşgörü üçgeninin sac ayaklarından birini oluşturmaktadır.

Hatay Yaylaları

Hatay ili yayla turizmi yönünden önemil bir coğrafi yapıya sahiptir. Belen ilçesindeki Güzelyayla (Soğukoluk) ile Samandağ ilçesine bağlı olan Batıyaz Yaylası en önemlileridir. Bu yaylalar dışında Serinyol Mahallesi'ne bağlı Fırınz Yaylası; Belen'de Atik Yaylası; İskenderun'da Nergizlik Yaylası; Çataloluk Yaylası, Alan Yaylası; İskenderun - Arsuz yolu üzerinde Gülcihan ile Topaktaş Yaylası; Erzin'de Karıncalı Yaylası da bulunmaktadır. Bu yaylalar yazın sıcak günlerinde serinlemek isteyenler için çeşitli alternatifler sunar. Doğal güzellikleriyle dolu yaylalarda piknik, kamp yapmak ve doğa yürüyüşleri gibi faaliyetlerde bulunabilirsiniz.

Antakya Ortodoks Kilisesi

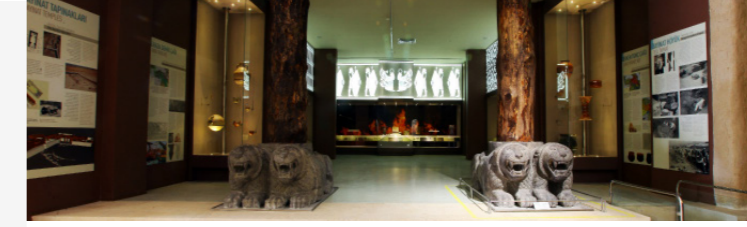
Antakya Hürriyet Caddesi'nde bulunan kilise, Kudüs'ten sonra en eski kilise ve Ortodoks Kiliselerinin en güzelidir. Yapımına 1860 yılında başlanmış, büyük depremin ardından 1900 yılında Rus mühendislerin yardımı ile tekrar restore edilmiştir.

Koz (Kürşat) Kalesi

Altınözü sınırları içerisinde olan Koz Kalesi, tarihte Kürşat, Kuseyr gibi isimlerle de anılmaktadır. Kalenin, Antakya'nın güney bölgesi emniyet altına almak amacıyla Antakya Prensligi döneminde yapıldığı ve Bizans-Haçlı devrinde kullanıldığı sanılmaktadır. 1268 yılında

yöreye gelen Baybars komutasındaki Memlük ordusu tarafından ele geçirilen kalenin içerisinde 300 metre uzunluğunda bir cirit meydanı, büyük bir hamam, su depoları, cephanelik, askeri koğuşlar ve gözetleme yerleri mevcuttur.

Hatay Arkeoloji Müzesi

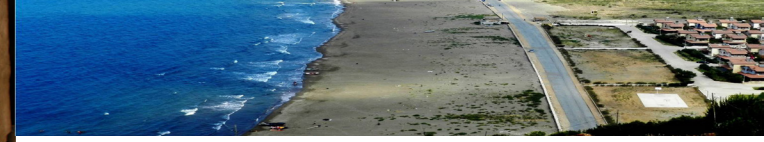
Hatay Arkeoloji Müzesi, antik döneme ait eserlerin sergilendiği büyük bir Arkeoloji Müzesi'dir. 2014 yılında hizmete açılan yeni müze, Antakya'ya bağlı Maşuklu Mahallesi'nde yer almaktadır. Hatay Müzesi, Mozaik Müzesi olarak ta anılmaktadır. Bu nedenle, mozaik koleksiyonu yönünden dünyanın en büyük müzelerinden birisidir. Müzede; Hitit, Helenistik, Roma ve Bizans, Osmanlı Dönemlerine ait olan ve Harbiye, Antakya, Atçana, Samandağ ile İskenderun'da bulunan eserler sergilenmektedir.

St. Simeon Manastırı

M.S. 6. yüzyılda yapılan bu manastır, Samandağ ilçesi yolu üzerinde, Aknehir Mahallesi sınırları içinde bir tepede kurulmuştur. Tek derdi insanlardan ve dünyadan kaçmak olan St. Simeon'un bir sütun üzerinde 40 yıl yaşadığı yer olarak ün yapmıştır. Manastırın bir bölümü sağlam kayalara oyulmuş, diğer bölümleri dik açık duvarlarla çevrilmiştir. Sekizgen avlusunun ortasında doğal bir kayadan yapılmış sütun mevcuttur. Bu sütunun doğusunda üç kilise diğer yönünde ise müştemilat vardır. Manastırın 3 giriş kapısı olup, doğu-batı eksenli bir haç şeklindedir.

Havra

Antakya Yahudileri'nin yaklaşık 300 yıldır dini ibadetlerini gerçekleştirdiği Antakya Havrası'nın, 1800 yıllarında yapıldığı tahmin edilmektedir. Havrada bulunan mukaddes kitap Tevrat, ceylan derisi üzerine İbranice yazılmış olup 500 yıllık bir tarihi bulunmaktadır.

Samandağ (Seleukeia Piera)

Samandağ ilçesi, Kel Dağı ile Musa Dağı'nın Akdeniz'le kucaklaştığı, Asi'nin hayat verdiği ovada kurulmuş antik bir şehirdir. Şehir Seleukos I. Nikator tarafından kurulmuşsa da, bu bölgede Paleolitik Çağ'a tarihlenen mağara yerleşimleri vardır. Helenistik Çağ'da bu şehrin kurulmasındaki en önemli neden Akdeniz'e egemen olma isteğidir.

Çevlik

Samandağ - Çevlik sahili, 14 km uzunluğuyla dünyanın en uzun kumsallarındandır. Çevlik sahilleri deniz kaplumbağaları için yumurtlama noktalarından biridir.

Titus Tüneli

Roma Dönemi'nde M.S. I. yy. da, şehir ve limanı kurtarmak için dağlardan gelen sel sularını başka bir yöne akıtma amacıyla, Vespasianus (M.S. 69) döneminde başlayan ve oğlu Titus (M.S. 81) tarafından tamamlanan ve insan eliyle oyularak yapılan tünel, şehri sel felaketlerinden koruyan doğal bir mühendislik harikasıdır. 130 metresi kapalı diğer kısmı açık olmak üzere, 1380 metre uzunluğunda, ortalama 7 metre yüksekliğinde ve 6 metre genişliğindedir.

Kaya Mezarları

Titus Tüneli'nin çok yakınındadır. Roma Dönemi'nde geniş bir alana yayılan mezarlık yüksek ve kayalık yamaçlara oyularak yapılmıştır. Yöre halkı tarafından, mezar adasının içinde yan yana aynı boyutlarda işlenerek biçimlendirilmiş üzeri düz çatılı iki taş sandukalı mezardan ötürü "Beşikli Mağara" olarak adlandırılmıştır.

Yenişehir Gölü

Reyhanlı - Antakya ve Cilvegözü yol ayrımındadır. Dağ eteklerindeki kaynaklardan çıkan suların önüne setler yapılarak oluşturulan göl, bir doğa harikasıdır. Pek çok ekolojik türe ev sahipliği yapan göl, turizme kazandırılmış ve etrafına pek çok turistik tesis, çay bahçesi ve mesire yerleri yapılmıştır. Göl etrafındaki restoranlarda ziyaretçilere Reyhanlı'ya özgü tuzda tavuk yemeği sunulmaktadır.

T a r i h t e İ l k l e r i n Y a ş a n d ı ğ ı Ş e h i r H A T A Y